

Υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Κύπρου για τυφλούς

Ζέρβας Μάριος
Λειτουργός Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Κύπρου
<http://library.ucy.ac.cy>
[email:marios@ucy.ac.cy](mailto:marios@ucy.ac.cy)
Σχολή Τυφλών
28-29 Σεπτεμβρίου 2006

Υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Κύπρου για τυφλούς

- Ο ρόλος των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
- Χρήστες με προβλήματα όραση
- Η ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου.
- Το έργο ACCELERATE
- Υπηρεσία Στήριξης Ατόμων με Προβλήματα Όρασης (ΒΠΚ)
- Καταλογογράφηση υλικού Παγκύπριας οργάνωσης Τυφλών
- Η Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου μέλος Daisy consortium
- Εργαστήριο ψηφιοποίησης Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Κύπρου
- Εμπόδια και στρατηγική αντιμετώπισης
- Συμπεράσματα

Ρόλος των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

- Κάλυψη των πληροφοριακών αναγκών των χρηστών
 - Εντοπισμός, απόκτηση, οργάνωση, διαχείριση υλικού
 - Εξασφάλιση και οργάνωση της πρόσβασης σε πηγές πληροφοριών
 - σε έντυπη μορφή
 - σε ψηφιακή μορφή
- Εκπαίδευση, υποστήριξη χρηστών
Όλων των χρηστών χωρίς διακρίσεις

Χρήστες με προβλήματα όρασης

- Το παραδοσιακό έντυπο υλικό της Βιβλιοθήκης είναι ακατάλληλο για ορισμένες κατηγορίες χρηστών:
 - Τυφλοί και άτομα με περιορισμένη όραση (Διδάσκοντες, ερευνητές, φοιτητές, εξωτερικοί χρήστες)
- Πανεπιστήμιο Κύπρου
 - 5 Φοιτητές με προβλήματα όρασης

Η ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου.

- Ηλεκτρονικός Κατάλογος (OPAC: Online Public Access Catalogue)
- Βάσεις και τράπεζες δεδομένων
- Συλλογή ηλεκτρονικών περιοδικών
- Συλλογές ηλεκτρονικών βιβλίων
- Δομημένα ευρετήρια χρήσιμων συνδέσεων

Η ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Ηλεκτρονικός Κατάλογος (OPAC)

- 190.000 βιβλία
- Προσβάσιμος από INTERNET
<http://libweb.lib.ucy.ac.cy/>
- Αναγνώσιμος από τυφλούς
- Όχι όμως και τα βιβλία που εντοπίζονται

Η ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου.

- 131 βάσεις δεδομένων

- 27 εγκατεστημένες στο σύστημα δικτύωσης CD-ROM της Βιβλιοθήκης ULTRANET

Διεύθυνση <http://ultranet.lib.ucy.ac.cy>

- 104 μέσω INTERNET

Διεύθυνση στο Internet:

http://library.ucy.ac.cy/electronic_services/dbase_all_gr.htm

Αναγνώσιμες από τυφλούς

Η ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Συλλογή ηλεκτρονικών περιοδικών

- **18.000** ηλεκτρονικοί τίτλοι με δυνατότητα πρόσβασης στα πλήρη κείμενα
 - Ποικιλία μορφοτύπων (word, jpeg, tiff, pdf, html, κλπ)
 - Αναγνωσιμότητα εξαρτάται από μορφότυπο (format) άρθρων

Η ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου.

- 3.000 τίτλοι ηλεκτρονικών βιβλίων του εκδοτικού οίκου Springer
- 1300 τίτλοι ηλεκτρονικών βιβλίων Netlibrary
- Handbooks in economics series
- Δωρεάν πρόσβαση σε 200.000 Ηλεκτρονικά Βιβλία από 100 συλλογές στο INTERNET)

Η ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Δομημένα ευρετήρια χρήσιμων συνδέσεων

- 100+ χρήσιμες συνδέσεις στο INTERNET
ομαδοποιημένες ανά είδος πληροφορίας
 - λεξικά, εγκυκλοπαίδειες, εφημερίδες,
ημερολόγια γεγονότων, κατάλογοι, πύλες
INTERNET, μουσεία, βιβλιοθήκες, εκδοτικοί
οίκοι κλπ.

Τα περισσότερα αναγνώσιμα από τυφλούς

Το έργο **ACCELERATE**

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα **Leonardo Da Vinci**

**“ACCESS TO THE MODERN LIBRARY
SERVICES FOR THE BLIND AND PARTIALLY
SIGHTED PEOPLE”**

- Πρόσβαση σε υπηρεσίες σύγχρονης Βιβλιοθήκης για τυφλούς και μερικώς βλέποντες χρήστες
- Φεβρουάριος 2000 Διήρκησε 18 μήνες

Το έργο ACCELERATE

Δράσεις

- Εγκατάσταση προσαρμοσμένου σταθμού εργασίας
 - Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου
 - Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Μακεδονίας

- Σύνταξη εγχειριδίων χρήσης
 - Εγχειρίδιο για Βιβλιοθηκονόμους
 - Εγχειρίδιο για τυφλούς χρήστες

- Αξιολόγηση χρήσης καταγραφή εμποδίων

- Δραστηριότητες ενημέρωσης και οργάνωση ημερίδων
 - Λευκωσία 4/5/2001
 - Θεσσαλονίκη 10/2001

Υπηρεσία Στήριξης Ατόμων με Προβλήματα Όρασης (ΒΠΚ)

- Στατιστικά ακαδημαϊκού έτους 2005-2006
- 8 Ηχογραφημένα Βιβλία ή άρθρα στη Σχολή Τυφλών
- 17 Βιβλία ή άρθρα σε OCR
- 21 Βιβλία ή άρθρα σε Μεγαλογράμματη φωτοτύπηση
- 9 Βιβλία ή άρθρα σε Braille
- 3 Βιβλία ή άρθρα σε Mp3
- Φοιτητές με προβλήματα όρασης (6)

Καταλογογράφηση Υλικού Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών

- Δημιουργία καταλόγου με το υλικό της ΠΟΤ έγινε στο βιβλιοθηκονομικό σύστημα ΑΒΕΚΤ5.5.
- **2614 ομιλούντα βιβλία, 198 βιβλία και 22 τίτλους περιοδικών** που αναφέρονται σε τυφλούς και **350 έντυπα σε μορφή Braille.**

Καταλογογράφηση Υλικού Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών

- Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης Έργου (Σεπτ. 2004 μέχρι Φεβ. 2005)
- Σχεδιασμός Έργου, 1-3 Σεπτ. 2004.
- Εκπαίδευση καταλογογράφων, 1-6 Σεπτ. 2004.
- Καταλογογράφηση 2614 εγγραφών ομιλούντων βιβλίων, 7 Σεπτ.-25 Οκτ. 2004.
- Καταλογογράφηση 198 Βιβλίων (ink print) και 350 βιβλίων και περιοδικών Braille, 26 Οκτ.-5 Νοε. 2004.
- Έλεγχος και διορθώσεις 8-12 Νοε. 2004.
- Καταχώρηση 177 χρηστών της Βιβλιοθήκης της ΠΟΤ, 15-18 Νοε. 2004.
- Καταλογογράφηση περιοδικών (ink print), 12-17 Ιαν. 2005.
- Εκπαίδευση προσωπικού της ΠΟΤ που θα χειρίζεται τον κατάλογο στο λογισμικό σύστημα ΑΒΕΚΤ5.5, 1-4 Φεβρ. 2005.
- Εγκατάσταση του συστήματος ΑΒΕΚΤ και του καταλόγου στον χώρο της ΠΟΤ.

Η Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου μέλος Daisy consortium

- Από Σεπτέμβριο 2005
- Προμήθεια εξοπλισμού
 - Προμήθεια Daisy Cd player Plextor()
 - Προμήθεια Easepublisher - Easereader (με έκπτωση μέλους του Daisy Consortium)

Εργαστήριο ψηφιοποίησης Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Κύπρου

■ Δημιουργία Daisy Book από δομημένα ηλεκτρονικά βιβλία

- Ψηφιακά ομιλούντα βιβλία από συλλογή Gutenberg:123
- Σύνολο σελίδων:59570
- Συνολικός χρόνος επεξεργασίας σε ώρες: 39
- Μέσος αριθμός σελίδων ανά λεπτό:33

■ Δημιουργία Daisy Book από κασέτες

- Ψηφιακά ομιλούντα βιβλία από συλλογή ΠΟΤ:6
- Σύνολο σελίδων:1787
- Συνολικός χρόνος επεξεργασίας σε ώρες:35
- Μέσος αριθμός λεπτών ανά σελίδα: 1 min:12 sec
- Αριθμός βιβλίων των 300 σελίδων ανά ημέρα: 1

■ Δημιουργία Daisy Book μέσω Daisy Recorders

Εμπόδια και στρατηγική αντιμετώπισης

- Εξοικείωση προσωπικού Βιβλιοθήκης.
Εκπαίδευση Βιβλιοθηκονόμων
- Εκπαίδευση τυφλών χρηστών
- Επέκταση διαθέσιμων πηγών εναλλακτικού υλικού από Βιβλιοθήκη
 - Δικτύωση με ειδικές Βιβλιοθήκες και υπηρεσίες
- Αναγνωσιμότητα ιστοσελίδων Βιβλιοθήκης και γενικότερα Πανεπιστημίου Κύπρου. Τήρηση προτύπων αναγνωσιμότητας (BOBBY)

Εμπόδια και στρατηγική αντιμετώπισης

- Ποιότητα φωνής

[http://actor.loquendo.com/actordemo/default.asp?voice=Afr
oditi](http://actor.loquendo.com/actordemo/default.asp?voice=Afr
oditi)

- Μη αναγνώσιμα μορφώτυπα διαθέσιμου ψηφιακού υλικού.

- Δημιουργία (ανθρωπο-μηχανισμού μετατροπών)
- Αξιοποίηση τεχνολογικών εργαλείων (Easepublisher)

- Διαθεσιμότητα Βιβλιογραφιών μαθημάτων και σημειώσεων σε ψηφιακή μορφή. Έγκαιρη εξασφάλιση ή/και προετοιμασία υλικού. Συνεργασία Καθηγητών – Βιβλιοθήκης – Φοιτητικής Μέριμνας

Συμπεράσματα - Συζήτηση

- Το μορφότυπο DAISY επιτρέπει την δημιουργία υλικού αναγνώσιμου και εύκολα επεξεργάσιμου από ΑΠΟ.
- Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου (μέλος Daisy Consortium) συμβάλει στην προώθηση του Daisy σε Ελλάδα και Κύπρο και προτείνει την δημιουργία κοινοπραξίας.